
Jaargang 17 nummer 3 juni 1995

De schaakmeester

Periodieke uitgave van de "Eerste Goirlese Schaakclub" EGS te Goirle.

Redactie.

P. Couwenberg, tel. (013) 348378,

J. Langenberg, tel. (013) 350487.

Bestuur EGS.

A. van Diem, voorzitter, tel. (013) 344229,

A. Backx, penningmeester, tel. (013) 343695,

T. Pastor, secretaris, tel. (013) 344879,

S. Bierhuizen, jeugdleader, tel. (040) 817908,

L. Doomernik, tel. (013) 341569.

Clublokaal.

Café "Hof van Holland", Tilburgseweg 83, Goirle, tel. (013) 341962.

Clubavond.

Dinsdag, aanvang 20.00 uur,

Wedstrijdleader: A. van Diem, tel. (013) 344229

Jeugdopleiding.

Dinsdag, aanvang 19.00 uur,

Jeugdopleiding voor pionnen-, toren- en koningsdiploma volgens KNSB-richtlijnen,

Jeugdleader: S. Bierhuizen, tel. (040) 817908.

Contributie.

Senioren: fl. 100,- per jaar,

Junioren: fl. 70,- per jaar,

Aspiranten: fl. 55,- per jaar.

EGS is aangesloten bij de KNSB.

Van de redactie ...

Het seizoen zit er weer op wat betreft de binnen- en buitencompetitie. Het is bekend wie kampioen is geworden, welke teams zijn gepromoveerd en welke gedegradeerd. Sommige zijn blijven steken in de grauwe middenmoot.

Ook is de laatste ronde van het snelschaken zojuist afgelopen en weten we of Rick de dubbel heeft kunnen maken. Dat hij inmiddels met een straatlengte voorsprong de nieuwe ongeslagen kampioen is van EGS weten we al een half jaar. Dit is ook de eerste keer dat EGS een kampioen heeft die geen enkele partij verloor, en slechts één partij remise moest geven (tegen wie was dit?). De gelijkenis met Ajax is groot, alleen won Ajax ook nog eens de Europacup voor landskampioenen.

De laatste grote krachtmeting vind vanavond plaats: de simultaan tegen César Becx. We moeten toch eens een keer laten zien dat we thema avonden hebben georganiseerd, en nu dus best wel wat van openingen afweten (volgende keer behandelen we 1. f4). Maar het seizoen is nog niet afgelopen. Er zijn inmiddels plannen om alsnog de GOK te organiseren, maar dan gecombineerd met een zomercompetitie, zowel op dinsdag- als op vrijdagavonden. Hoever deze plannen zijn is nog niet duidelijk, maar dit wordt nog bekend gemaakt.

En nu op naar het 60-jarig bestaan van EGS.

P.S. Jammer genoeg zijn deze keer niet de eindstanden van de binnen- en jeugd competitie aanwezig. We hopen volgende keer op een betere afstemming met de desbetreffende competitieleiders.

Snelschaken

De snelschaakcompetitie was dit jaar enigszins anders dan andere jaren. Geen 5 avonden in het jaar, en ook geen handicapschaken, maar gewoon 2 avonden in mei, een voorronde en een finale. Degene die de voorronde overleefden kwamen terecht in de finale, de overigen, waaronder ook enkele schakers die in de voorronde niet aanwezig waren, mochten vechten om de troostprijs.

Op 2 mei werd de voorronde gespeeld. Twee groepen waren door loting verkregen, en binnen iedere groep werd een volledige competitie afgewerkt. De resultaten:

Groep I

1.	Pascal Graafmans	7
2.	Rupert Spijkerman	6
3.	Erik Hamers	4
4.	Wil Spijkers	2½
5.	Piet van de Ende	½

Pascal won in deze groep alles behalve één partij tegen Rupert. Pascal, Rupert en Erik gaan door naar de finale.

Groep II

1.	Jan Langenberg	7
2.	Rick van Loy	6
3.	Marc van Gestel	4
4.	Balt van den Dries	2
5.	Pieter Couwenberg	1

In groep II werd Jan winnaar. Hij verloor slechts één partij tegen Marc. Jan, Rick en Marc gaan door naar de finale.

Op 30 mei, bijna een maand later, was het dan zover. De strijd om de snelschaakcup barstte los. Opnieuw werd in beide groepen een volledige competitie afgewerkt, met als volgende resultaat:

Finalegroep

1.	Jan Langenberg	8
2.	Rick van Loy	7
3.	Pascal Graafmans	6
4.	Rupert Spijkerman	5
5.	Erik Hamers	2½
6.	Marc van Gestel	1½

Na 9 ronden spelen was het al bekend, en na 10 ronden spelen officieel: de nieuwe snelschaakkampioen is Jan Langenberg. De twee afgelopen seizoenen werd het snelschaken overigens ook door hem gewonnen.

Troostgroep

1.	Henk van Griethuijsen	10
2.	Jaap Touw	8
3.	Wil Spijkers	5
4.	Balt van den Dries	/
	Louis Doomernik	3
5.	Jan de Brouwer	2
5.	Leo Joosten	2

In de troostgroep was Henk niet te stuiten. Hij had waarschijnlijk ook goed in de finalegroep kunnen meespelen, maar regels zijn regels. Jaap eindigde op een zeer comfortabele 2e plaats.

Rick van Loy wint Wolstad-Cup

Daar ik eigenlijk van plan was dit seizoen het wat rustiger aan te doen (geen TK en avondcompetitie), had ik me toch weer laten verleiden om mee te spelen voor de wolstadbeker. Een zeven ronden tellende competitie waarin iedere maand (we zijn gestart in oktober) 1 ronde wordt gespeeld.

Na vijf ronden stond ik alleen aan kop. In de 6e ronde tegen Adri Hartsuiker ging het mis. Een eindspel met een kwaliteit meer kon ik niet tot winst voeren, waarna de tijdnoed fase me de das om deed. Het geluk wat me in de 6e ronde ontbrak stond mij wel terzijde in de 7e ronde tegen Paul Bogaers. Serge zou winnaar zijn als Paul en ik remise zouden spelen. Na 23 zetten keek ik tegen een verloren stelling aan. Nadat mijn tegenstander het te mooi wilde afmaken, is het resterende spel voor mij gemakkelijk gewonnen.

Na vier ronden had ik nog de volle 100% en zo mocht ik in de vijfde ronde tegen een van de betere spelers van Tilburg aantreden. Op het bord komt de Drakenvariant waarop mijn opponent toch zeker een patent heeft. Tot en met de twintigste zet is het allemaal bekend, maar wat dan? Enfin, kijkt u zelf maar.

Rick van Loy - Wilbert Kocken

Siciliaans, Drakenvariant

1.	e2 e4	c7 c5
2.	Pg1 f3	d7 d6
3.	d2 d4	c5xd4
4.	Pf3xd4	Pg8 f6
5.	Pb1 c3	g7 g6

6.	Lc1 e3	Lf8 g7
7.	f2 f3	O O
8.	Lf1 c4	Pb8 c6
9.	Dd1 d2	Lc8 d7
10.	O O O	Ta8 c8

Zo werd het twintig jaar geleden ook nog gespeeld, tegenwoordig geeft men de voorkeur aan Da5 om vervolgens met de koningstoren de c-lijn te bezetten, voor het creëren van een vluchtveld voor de loper op h8.

11.	Lc4 b3	Pc6 e5
12.	h2 h4	Pe5 c4
13.	Lb3xc4	Tc8xc4
14.	h4 h5	Pf6xh5
15.	g2 g4	Ph5 f6
16.	Pd4 e2	

Om punt c3 nogmaals te dekken en ter voorbereiding van 17. Lh6. Direct Lh6 zou weerlegt worden door Pxe4.

16.	...	Dd8 a5
17.	Le3 h6	Tf8 c8

Zie de opmerking bij de 10e zet, waar anders zwart Lh8 had kunnen spelen. Wit moet dan proberen zijn loper te ruilen tegen het paard op f6 om zijn aanval voort te kunnen zetten.

18.	Lh6xg7	Kg8xg7
19.	Dd2 h6+	Kg7 g8
20.	Td1 d3	

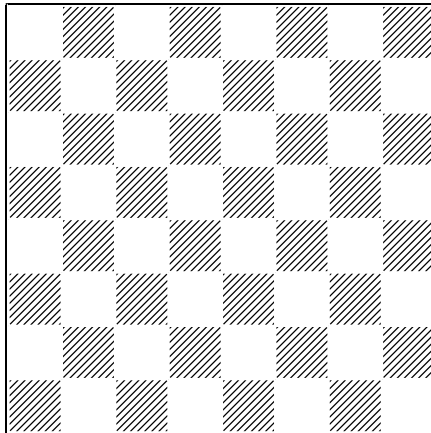
Tot dusver alles bekend volgens de partij Karpov-Kortsnoj 1974, zie Schaakmeester januari 1995.

20. ... Tc8 c5(?)

Een alternatief is moeilijk aan te bieden. Kortsnoj speelde hier T4c5 maar werd na 21. g5 Txc5 22. Td5 teruggefloten.

Een nadeel van de tekstzet is in ieder geval dat er dreigende matbeelden verschijnen op de volgende zet van wit, in dit geval op de bovenste rij.

21. Pc3 d5!

Schitterend, al zeg ik het zelf. De primaire matdreiging van wit is 22. Pxe7+ Kh8 23. Df8+ Pg8 24. Dxc8 mat.

21. ... Pxd5 is taboe vanwege 22. Dxc8+ en 23. Dh8 mat. Het inslaan op c2 met schaak, 21. ... Txc2+ 22. Kb1, vergt een nader onderzoek.

A) 22. ... Txd5 23. Txd5 Da4 24. Td4 Dc6 25. Thc1 kan wit een eindspel ingaan met een kwaliteit voor twee pionnen.

Na 24. Pc3 volgt 24. ... Txc3 25. bxc3 Lxc4 (26. fxc4 De4+) met goed spel voor zwart.

Na 23. ... Dc7 (i.p.v. Da4) behoudt wit na 24. Td2 het betere van het spel.

B) 22. ... Txb2+ 23. Kxb2 Db5+ 24. Tb3 Dxe2+ 25. Ka1 of 25. Kb1 en wit is tegen inbraak verzekerd.

Al met al kunnen we tot de conclusie komen dat de zet 21. Pd5 gerechtvaardigd is omdat wit in het slechtste geval gelijkspel overhoudt.

21. ... Tc5xd5

Zwart vermijdt bovenstaande complicaties en geeft de kwaliteit om wits aanval af te stoppen.

22. e4xd5 Da5 c5

Ook het inslaan op a2 helpt niet vanwege Ta3.

23. Pe2 c3 b7 b5

24. Pc3 e4

Opnieuw laat wit het inslaan op c2 vrijwillig toe om zijn plan tot uitvoering te brengen. Om 24. Pe4 te voorkomen had zwart beter Df2 kunnen spelen.

24. ... Tc4xe4

Zwart stopt er een tweede kwaliteit in om wits aanval tot stilstand te brengen.

25. f3xe4 Ld7xg4

26. Dh6 e3 Dc5xe3+

Wit speelt op dameruïl om zijn materiële voordeel in winst om te buigen. Het resterende eindspel is nog niet zomaar gewonnen, zeker niet tegen een crack als Wilbert Kocken.

27. Td3xe3 a7 a5

Welk plan moet wit volgen om verder te komen? Het is daarom belangrijk om te weten waar de kansen van zwart liggen. Ziet u het ook? Het vijandelijke pionnenduo g en h moeten in bedwang worden gehouden. Daarom zal de monarch het werk moeten doen.

28.	Kc1 d2	h7 h5
29.	Kd2 d3	Pf6 d7
30.	Kd3 d4	Pd7 e5
31.	a2 a4	b5xa4

31. b4 is misschien beter, maar wits plan is het naar voren sturen van de c-pion om een vrijpion te creëren.

32.	c2 c4	Pe5 d7

Het vrijwillig verlaten van dit steunpunt wordt zwarts ondergang.

33.	e4 e5	d6xe5+
34.	Te3xe5	Pd7xe5

Wit geeft de kwaliteit terug in ruil voor actief spel.

35.	Kd4xe5	Kg8 f8
36.	c4 c5	f7 f6+
37.	Ke5 d4	Lg4 f5

Misschien wel een kritiek moment. Na 37. ... e5+ 38. Ke3 heeft wit twee vrijpionnen en blijft het spannend.

38.	c5 c6	Kf8 e8
39.	Th1 a1	Lf5 c2
40.	Ta1 c1	Lc2 f5
41.	Tc1 c4	h5 h4
42.	Tc4xa4	h4 h3
43.	Ta4xa5	Ke8 d8
44.	b2 b4	g6 g5

45. b4 b5

45. d6 ziet er ook goed uit.

45. ... h3 h2

46. Ta5 a8+ Lf5 c8

46. ... Kc7?? 47. Kc5

47. Ta8 a1 g5 g4

48. Kd4 e3 f6 f5

49. Ke3 f4

49. b6 wint sneller.

49. ... Kd8 c7

Indien 49. ... e5+ volgt 50. Kxe5 g3 51. Kd6 en wint.

50. Ta1 h1 Kc7 b6

51. Th1xh2 Kb6xb5

52. Th2 h8 Lc8 a6

53. c6 c7

1 0

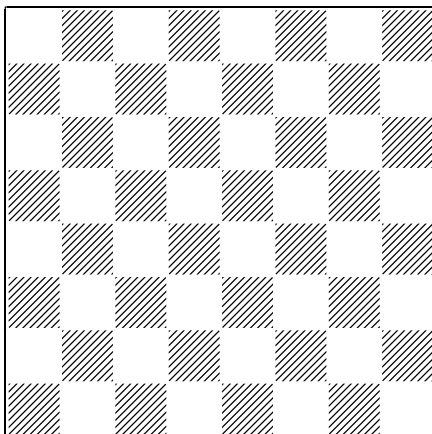

Opgave

De oplossing van de vorige opgave is: 1. Th5+ gxh5 2.Df6 mat.

Wit geeft mat of wint de dame.

D4 2 - EGS 6 - 2

Met maar liefst vier uitvallers (Kees de Kok, Henk van Griethuijsen, Pieter Couwenberg en Pascal Graafmans) moest we proberen ons vege lijf te redden in Oosterhout. Hierbij hadden we de hulp nodig van enkele leden van het tweede team, waardoor zij dusdanig werden verzwakt dat er ook voor hen een eervolle tweede plaats niet meer in zat.

Als we zouden winnen waren we in de tweede klasse gebleven, echter dit bleek onmogelijk.

Bord 1. Eugène Ros - M. van de Burght 0 - 1

Ben-Oni

Nadat zwart kans op initiatief gemist had, zette wit hem klem; zwart kon (bijna) geen vin meer verroeren. Op het moment dat we er als team slecht voor stonden, moest ik alles of niets spelen. En zoals het zo vaak gaat ...

Bord 2. Sandra de Blécourt - Jan Langenberg ½ - ½

Dame-Indisch

Zoals zo vaak in een dame-indische opening kwam ik ook deze keer zeer beroerd te staan. Op de 9e zet speelde ik f5, waarna ik alle zeilen moest bijzetten om pion e6 niet te verliezen.

Tegenspel had ik op dat moment niet of nauwelijks. Ondanks de slechte stelling kon ik het allemaal net verdedigen, en kreeg op een gegeven moment zelfs een beetje lucht. Even later kwamen we met EGS op een niet meer te achterhalen achterstand waarna ik remise aanbood.

Bord 3. Ad van Diem - Thorvals Guurink 0 - 1

Siciliaans

Al vroeg in de partij (14e zet) offerde wit een loper tegen twee pionnen door op h6 in te slaan en de koningsvleugel van zwart zodoende open te breken. Wit kreeg daardoor weliswaar een krachtige aanval, maar zwart kon zich steeds goed verdedigen. Door afruil van een aantal stukken werd uiteindelijk de aanval gepareerd, waardoor wit een stuk achterstond zonder echte compensatie. Toen ik daarna bovendien een combinatie verkeerd inschatte was het helemaal verkeken. Wit ging nog meer materiaal verliezen; tijd dus nu om op te geven. Helaas.

Bord 4. Ruud Goverde - Erik Hamers ½ - ½

Spaans afruilvariant

Ik besloot tot een open opening en hoopte daarmee wat meer verwickelingen te creëren, maar de partij werd snel naar een eindspel afgewikkeld wat snel remise werd.

Bord 5. Rupert Spijkerman - Avontuur 0 - 1

Overmoedig overzag ik stukverlies in het middenspel. Dit leidde tot een felle koningsaanval van mijn kant. Damewinst was niet genoeg, Ik werd geleidelijk aan door zijn goed opgestelde paarden en torens in het nauw gebracht.

Bord 6. K. Brunner - Jaap Touw 1 - 0

Russisch

De eerste zeven zetten theorie, daarna 10 zetten in 1.45 uur. Hevig onder druk van tijd en witte paarden, toren, dame, enz., kwam op de 27e zet de beslissende fout.

Bord 7. Fred Kreek - E. Boom 1 - 0

Grünfeld-Indisch

Het begin ging gelijk op, maar ik kon een open c-lijn beheersen na een pionslag. Mijn tegenstander probeerde deze te veroveren, wat hem lukte, maar door een listige paardzet won ik een pion. Ik offerde het paard voor 3 pionnen en in het eindspel bleken deze net te sterk.

Bord 8. J. Heyne - Marc van Gestel 1 - 0

In een opening waar ik niets van snapte (1. Pf3 d5 2. c4 dxc4 3. Pc3 Pc6) overzag ik een kleine vork die me een pion kostte. Deze bleef tot het eindspel overeind. Helaas miste ik toen nog een remisekans: 1-0.

Eindstand in de 2e klasse B:

1. D4 2	12	37 Kampioen
2. Schavo	8	28
3. Oisterwijk	8	25
4. Stukkenjagers 5	7	29½
5. Vrije Pion	7	26
7. Vughtse Toren	6	25½
7. EGS	4	27 Degradatie
8. Wolstad 3	4	26 Degradatie

D4 4 - EGS 2 5 - 3

Doordat een aantal mensen waren doorgeschoven naar het eerste team, moesten we met 7 man aantreden. Hierdoor stonden we bij voorbaat al met 1-0 achter. Ondanks alles gingen we toch vol goede moed aan de slag, en zijn zeker niet kansloos geweest.

Bord 1. Peter Ansems - Arnold Sprinkhuizen 0 - 1

Bird

Na de opening zag het er hoopvol uit; pion voorsprong en gezonde stelling. Toen ik verderop in de partij nog een pion dacht te veroveren en na afruilen in een gewonnen eindspel dacht te komen werd mijn tegenstander plotseling klaarwakker. Hij deed ogenschijnlijk een looper in de 'aanbieding' en zette een mataanval op. In de overtuiging dat dit allemaal zo'n vaart niet zou lopen, besloot ik hier toch maar op in te gaan. Mijn tegenstander had het echter net iets beter gezien dan ik en in plaats van een gewonnen kwam ik in een verloren stelling terecht.

Bord 3. Wil Spijkers - W. Ariëns ½ - ½

Dame pion opening

Wij speelden zo pienter dat het in de 17e zet herhaling van zetten werd en er niet meer dan remise in zat terwijl alle stukken nog op het bord stonden.

Bord 4. Paul Vioen - Arnold Backx 0 - 1

Dame pion opening

Gelijk oplopende partij die in een remise stelling verzande. Met enig geluk kan ik in een flitsende combinatie de partij afmaken.

Wit: Kg1 Dc2 Tf1 Te5 Lc3 a2 b2 c3 d4 g3 h2

Zwart: Kg8 Dc7 Tc8 Tf8 Le6 a3 b2 d5 f7 g7 h6

Na wits 1. Lf5 kwam ik na diep nadenken tot 1. ... Dc4, vervolg:

2. Te6 fxe6 3. Le6+ Kh8 4. Lc1 Df1 mat.

Bord 7. Balt van den Dries - Jeroen Zwaap 0 - 1

Engels

Remise aangeboden, niet aangenomen. Ik dacht dat ik beter stond. Naderhand gaf ik mijn dame weg, toen kon ik het niet meer redden.

Bord 8. Jimmy de Leeuw - Alex van Lanen 0 - 1

Ik kwam al snel een pion voor, maar ik lette niet goed op, en verloor hem weer. In het eindspel won ik weer een pion en gaf mat.

Eindstand in de 4e klasse B:

1. Wasbord	8	30 Kampioen
2. D4 4	8	24½
3. Waalwijk 3	6	23½
4. EGS 2	6	23
5. Baronie 7	5	24
6. Stukkenjagers 8	5	23
7. Wolstad 5	4	20

De italiaanse partij

In het kader van de thema avond volgt hier een zeer interessante partij die gespeeld werd in het Hastings van 1895. Deze partij kan als het hoogtepunt van de combinatiekunst uit de tweede helft van de negentiende eeuw worden beschouwd. Ook de tegenwoordige schaker raakt betoverd door de onsterfelijke schoonheid van deze partij.

Steinitz - Von Bardeleben

Italiaans

1.	e2 e4	e7 e5
2.	Pg1 f3	Pb8 c6
3.	Lf1 c4	Lf8 c5
4.	c2 c3	Pg8 f6
5.	d2 d4	e5xd4
6.	c3xd4	Lc5 b4+
7.	Pb1 c 3	d7 d5

Op de thema-avond werd erop gewezen dat 7. ... Pxe4! hier de sterkste voortzetting is.

8.	e4xd5	Pf6xd5
9.	O O!	Lc8 e6

Het springt in het oog, dat zwart het aangeboden pionoffer niet mag aannemen, omdat de gevolgen voor hem catastrofaal zouden zijn. Na 9. ... Pxc3 10. bxc3 Le7 11. Lf4 of 11. Te1 O-O 12. d5 krijgt wit de beste vooruitzichten.

10. Lc1 g5 Lb4 e7

Zwart wil veld d5 blijven controleren wat hem de mogelijkheid biedt de geïsoleerde witte d-pion te blokkeren. Uit deze partij blijkt echter, dat wit daarvoor een uitstekend stukken spel krijgt.

11. Lc4xd5

Op het eerste gezicht staat zwart volkomen veilig. Maar door een reeks afruilen lukt het wit de vijandelijke koning in het centrum te vast te houden en tot een gevaarlijke aanval te komen.

11. ... Le6xd5

12. Pc3xd5 Dd8xd5

13. Lg5xe7 Pc6xe7

14. Tf1 e1

Hiermee laat wit de zwarte rochade niet toe, een factor die zwaar zal wegen.

14. ... f7 f6

Een zet met dubbele betekenis: zwart ontnemt de velden e5 en g5 aan de witte stukken en bereidt met Kf7 en The8 een soort kunstmatige rochade voor. Toch verzwakt de positie van de zwarte koning, waardoor wit een gevaarlijke aanval kan ontwikkelen.

15. Dd1 e2

Vele decennia lang trok niemand deze voor de hand liggende en logische zet in twijfel. Pas in 1973 kwam GM Igor Saitzev met de verrassende uitval 15. Da4+. Daarna begeeft de zwarte koning zich naar f7. Tien jaar later ontdekte GM Geller daarop de beslissende versterking van de witte aanval: 16. Pe5+.

15. ... Dd5 d7
 16. Ta1 c1 c7 c6 (?)

Juist deze zet gaf Steinitz de mogelijkheid een schitterende combinatie uit te voeren en daarmee een schaakkunstwerk te scheppen. Zwart moest hier 17. ... Kf7! spelen, om het paard te ontpennen en dat zo spoedig mogelijk naar d5 te brengen.

De zwarte stukken zijn door de penning op de e-lijn verlamd. 'Wie in het voordeel is moet aanvallen, anders boet hij dit voordeel in!' - dit motto bleef Steinitz ook in deze partij trouw en hij begon zijn offensief.

17. d4 d5!

Wit, die zijn tegenstander in de ontwikkeling ver vooruit is, brengt een pionoffer dat hem overduidelijk in het voordeel brengt.

17. ... c6xd5
 18. Pf3 d4 Ke8 f7
 19. Pd4 e6 Th8 c8

Hiermee verhindert zwart de witte toreninvasie op de 7e rij. Tot hetzelfde doel zou ook 19. ... Pc6 dienen, maar dan had zwart de pluspion moeten teruggeven.

20. De2 g4 g7 g6
 21. Pe6 g5+ Kf7 e8

De combinatie die met de volgende zet begint heeft deze partij inderdaad onsterfelijk gemaakt. Natuurlijk was hier ook 22. Pxf6 en 23. Pxf6+ en 24. Pxf6 mogelijk, met overgang naar een eindspel waarin wit een pion meer heeft. Wit had dan nog een harde dobber gehad om dit voordeel tot gelding te brengen.

22. Te1xe7+!!

Na deze verrassende, mooie zet wint wit geforceerd. Het is duidelijk dat de variant 22. ... Kxe7 23. Te1+ Kd6 (op 23. ... Kd8 beslist 24. Pe6+) 24. Db4+ Kc7 25. Pe6+ Kb8 26. Df4+ tot een snelle witte zege leidt. Het fijne van de combinatie van Steinitz bestaat er echter in, dat zwart de brutale toren niet hoeft te nemen.

22. ... Ke8 f8!

23. Te7 f7+! Kf8 g8

24. Tf7 g7+!!

Wederom mag de toren met de dame noch met de koning worden geslagen, terwijl na 24. ... Kf8 wit de strijd meteen beslist door 25. Pxe7+.

24. ... Kg8 h8

25. Tg7xe7+

In de meeste publikaties heet het nu dat zwart het opgaf. Dat klopt, maar niet helemaal. Von Bardeleben, die de hopeloosheid van zijn toestand had ingezien, verliet zwijgend de toernooizaal en kwam niet meer terug. Op deze niet geheel behoorlijke wijze onttrok Von Bardeleben zich aan de plicht zijn nederlaag openlijk toe te geven. Steinitz liet daarna het slot van zijn combinatie zien: 25. ... Kg8 26. Tg7+! Kh8 27. Dh4+ Kxg7 28. Dh7+ Kf8 29. Dh8+ Ke7 30. Dg7+ Ke8 31. Dg8+ Ke7 32. Df7+ Kd8 33. Df8+ De8 34. Pf7+ Kd7 25. Dd6 mat.

Zonder te aarzelen kende de enthousiaste jury Steinitz voor deze partij de schoonheidsprijs toe.

Agenda

De agenda voor de komende weken ziet er als volgt uit:

6 juni officiële afsluiting van het seizoen

13 juni start van de zomercompetitie

Kopij kan worden ingeleverd bij de redactie van de Schaakmeester.

De oplossing: 1. Tc7+ Td7 (1. ... Kd6 2. Dc5+ of 1. ... Ke8 2. De3+) 2. Dc5+ Kd8 3. Kh6!., een hoogst opmerkelijke tempo-dwang.